

Bruksela, 11 marca 2021 r.
(OR. en)

6902/21

COAFR 63
CFSP/PESC 239
COHAFA 18
COHOM 53
DEVGEN 45

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	11 marca 2021 r.
Do:	Delegacje
Dotyczy:	Etiopia
	– Konkluzje Rady (11 marca)

Delegacje otrzymują w załączniku konkluzje Rady w sprawie Etiopii zatwierdzone w procedurze pisemnej 11 marca 2021 r.

Konkluzje Rady w sprawie Etiopii

1. Etiopia należy do strategicznych partnerów UE w Rogu Afryki i w całym regionie; jest także ważnym podmiotem w stosunkach wielostronnych. UE docenia bliską współpracę i ścisły dialog z rządem Etiopii prowadzone od wielu lat w wielu kwestiach.
2. UE wyraża zadowolenie z wizyty fińskiego ministra spraw zagranicznych Pekki Haavista w Etiopii i Sudanie w dniach 7–10 lutego 2021 r., którą to wizytę zorganizowano w kontekście wspomnianego dialogu i podczas której fiński minister, w imieniu wysokiego przedstawiciela, spotkał się z władzami Etiopii, Sudanu i Unii Afrykańskiej oraz innymi istotnymi zainteresowanymi stronami, m.in. ze społeczeństwa obywatelskiego.
3. Obecna sytuacja wewnętrzna Etiopii jest złożona, co ma poważne skutki dla całego regionu. Trwający w Etiopii proces reform i ostatnie wydarzenia uwidoczniły stan niepewności i zasadnicze tarcia. Konflikt zbrojny w regionie Tigraj, wywołany atakiem na bazy wojskowe, powoduje zaostrzenie napięć w Rogu Afryki. Jego konsekwencją jest poważny kryzys humanitarny. UE uważa, że należy wyciągnąć niżej wskazane wnioski, a jednocześnie ponownie stwierdza, że jest gotowa wykorzystać rezultaty wieloletnich stosunków.

W sprawie sytuacji w Tigraju

4. UE wciąż jest głęboko zaniepokojona konfliktem. Od początku kryzysu duża część ludności Tigraju, w tym osoby przesiedlone w tym regionie, pozostaje odcięta od podstawowych usług i komunikacji, a także od pomocy humanitarnej. W regionie, w którym potrzeby są już i tak znaczne, a zasoby – ograniczone, zwłaszcza na obszarach wiejskich, sytuacja jest coraz bardziej krytyczna.

5. UE wzywa wszystkie strony, by natychmiast zaprzestały stosowania przemocy oraz przestrzegały prawa międzynarodowego praw człowieka, międzynarodowego prawa humanitarnego i międzynarodowego prawa uchodźczego. Należy zapewnić pełny, szybki i nieograniczony dostęp pomocy humanitarnej do wszystkich osób potrzebujących na wszystkich obszarach. Konieczne jest zagwarantowanie humanitarnych zasad bezstronności, neutralności i niezależności w celu zwiększenia skali działań humanitarnych. UE wzywa do ochrony osób wewnątrznie przesiedlonych i uchodźców oraz przypomina, że konieczne jest przestrzeganie międzynarodowej zasady non-refoulement.
6. UE docenia prace rządu Etiopii na rzecz zaspokojenia niektórych potrzeb ludności, podkreśla jednak, że wysiłki te należy zwiększyć. Konieczna jest pełna współpraca z ONZ i wszystkimi organizacjami humanitarnymi na miejscu.
7. UE z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź rządu Etiopii dotyczącą swobody dostępu i nieograniczonej mobilności organizacji humanitarnych, w oparciu o prosty system notyfikacji, oraz wzywa do natychmiastowego i pełnego wdrożenia tego systemu. Należy przyspieszyć procedury przyjmowania pomocy humanitarnej i importowania sprzętu komunikacyjnego.
8. Należy szybko i w pełni przywrócić podstawowe usługi, w tym usługi wodne, sanitarne, zdrowotne, edukacyjne, telekomunikacyjne i bankowe. Ludność cywilna, w tym osoby wewnątrznie przesiedlone i uchodźcy, powinna mieć możliwość bezpiecznego i swobodnego przemieszczania się. UE dostrzega postępy poczynione w zakresie dostępu niektórych mediów i organizacji społeczeństwa obywatelskiego, jednak kwestią niezwykle ważną pozostaje, by dostęp zagwarantować wszystkim takim podmiotom i by zapewnić im ochronę, a także by dostęp ten był nieograniczony i obejmował cały obszar Tigraju.
9. UE pozostaje głęboko zaniepokojona licznymi zeznaniami i doniesieniami potwierdzającymi zarzuty wskazujące na zaangażowanie wielu podmiotów i na możliwość, że doszło do zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości, egzekucji pozasądowych, masowych egzekucji, przypadków przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć, w tym gwałtów, przymusowych powrotów uchodźców, innych pogwałceń i naruszeń praw człowieka, grabieży mienia, a także niszczenia infrastruktury i miejsc kultu religijnego. Czynom tym należy natychmiast położyć kres.

10. UE z zaniepokojeniem odnotowuje również doniesienia na temat ukierunkowanej przemocy na tle etnicznym, nawoływania do nienawiści i dyskryminacji w Tigraju i innych częściach Etiopii. Te niebezpieczne zjawiska mogą prowadzić do eskalacji przemocy w całym kraju i osłabić szanse na pokój i pojednanie.
11. UE z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie władz Etiopii do postawienia wszystkich sprawców przed sądem i do zaakceptowania międzynarodowej pomocy technicznej w prowadzeniu dochodzeń. UE będzie uważnie śledzić postępy w tym zakresie, ponieważ wszystkie zarzuty dotyczące łamania praw człowieka i międzynarodowego prawa humanitarnego muszą stać się przedmiotem bezstronnych dochodzeń, a sprawcy tych czynów muszą zostać pociągnięci do odpowiedzialności. UE popiera również ważne prace etiopskiej Komisji Praw Człowieka (EHRC) zapewniającej szczegółową dokumentację oraz zalecenia dotyczące działań i jest gotowa wspierać dodatkowe wysiłki krajowe. UE z zadowoleniem przyjmuje, jako pierwszy krok w tym kierunku, zapowiedziane przez rząd Etiopii utworzenie grupy zadaniowej do zbadania przypadków przemocy seksualnej i przemocy ze względu na płeć. Konieczne są dalsze wysiłki.
12. UE zachęca do rozszerzenia na cały region prowadzonego przez EHRC monitorowania w terenie. Personel Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Praw Człowieka również powinien mieć pełny dostęp do regionu.
13. UE zachęca Unię Afrykańską do dalszych kontaktów politycznych z rządem Etiopii, które pomogą położyć kres działaniom wojennym, zapewnić dostęp pomocy humanitarnej do wszystkich obszarów Tigraju i znaleźć polityczne rozwiązanie konfliktu.
14. UE pragnie kontynuować konstruktywny dialog z rządem Etiopii w tych kwestiach. UE jest gotowa wspierać wszelkie działania mające na celu złagodzenie napięć i udzielenie pomocy potrzebującym.

W sprawie powiązanych kwestii regionalnych

15. Bardzo niepokojące są regionalne skutki sytuacji w etiopskim regionie Tigraj, a także ryzyko dalszego rozprzestrzeniania się konfliktu w tym i tak już niestabilnym regionie. Należy zapobiec dalszej militarnej eskalacji i długofalowej niestabilności w Etiopii i w całym regionie.

16. UE przyłącza się do apelu społeczności międzynarodowej o natychmiastowe wycofanie wojsk erytrejskich, ponieważ – jak donoszą różne źródła – ich obecność pogarsza sytuację. UE jest również głęboko zaniepokojona doniesieniami o podejmowanych przez wojska erytrejskie działaniach, które mogą stanowić zbrodnie wojenne i zbrodnie przeciw ludzkości. UE apeluje o przeprowadzenie wnikliwych i niezależnych dochodzeń i będzie ściśle monitorować rozwój sytuacji w tym zakresie.
17. UE jest również zaniepokojona rosnącymi napięciami na granicy między Etiopią a Sudanem i wzywa obie strony do tego, by nie szczędziły wysiłków na rzecz poprawy sytuacji, odbudowy zaufania oraz znalezienia pokojowego rozwiązania w drodze negocjacji. UE zachęca obie strony do jak najszybszego wznowienia dialogu i jest gotowa wspierać wszelkie wysiłki polityczne na rzecz wypracowania trwałego rozwiązania.
18. UE zachęca również Etiopię, Sudan i Egipt do wznowienia negocjacji w sprawie Wielkiej Tamy Etiopskiego Odrodzenia (GERD), które pozwolą znaleźć trwałe i korzystne dla stron rozwiązanie. UE odgrywa rolę obserwatora w tych negocjacjach i jest gotowa w dalszym ciągu wspierać ten proces, jeśli wszystkie strony uznają to za stosowne.
19. UE zachęca rząd Etiopii do zacieśnienia współpracy z Unią Afrykańską, Międzyrządowym Organem ds. Rozwoju i partnerami regionalnymi, tak by możliwe było podjęcie pokojowych i uzgodnionych decyzji służących zachowaniu stabilności całego regionu.

W sprawie przemian w Etiopii

20. Etiopia przechodzi szeroko zakrojony proces przemian demokratycznych, w ramach którego wdrażane są ważne reformy polityczne i gospodarcze. UE odnotowuje ogłoszenie wyborów powszechnych na 5 czerwca 2021 r. i z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie rządu Etiopii na rzecz przeprowadzenia ich w sposób wiarygodny i przejrzysty. UE jest gotowa w dalszym ciągu wspierać taki proces i dziękuje rządowi Etiopii za zaproszenie do prowadzenia obserwacji wyborów.

21. UE jako zaangażowany partner apeluje do rządu Etiopii o zapewnienie pluralistycznych wyborów, tak by partie polityczne miały możliwość uczestniczenia w nich w sposób swobodny i na równych zasadach, o zwiększenie reprezentacji i udziału kobiet, o umożliwienie pokojowych zgromadzeń oraz o zapewnienie wolności prasy i bezpieczeństwa dziennikarzy. Dla procesu demokratycznego i praworządności istotne jest również przeprowadzenie uczciwych, przejrzystych i terminowych sądowych procesów członków partii politycznych, którzy zostali zatrzymani.
22. UE zachęca do wznowienia wysiłków na rzecz rozwoju kompleksowego, pluralistycznego i przejrzystego dialogu narodowego między wszystkimi zainteresowanymi stronami, obejmującego m.in. kobiety, młodzież, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, partie polityczne i władze regionalne. Dalsze przygotowania do dialogu narodowego mogą służyć jako ważny środek budowy zaufania w kontekście wyborczym i nie tylko.
23. Zróżnicowane i silne wsparcie, którego UE od lat udziela Etiopii, świadczy o zdecydowanym zaangażowaniu UE i wadze, jaką przywiązuje do partnerstwa. UE wspiera obecnie przemiany w Etiopii i pragnie kontynuować te działania. Podejmuje starania na rzecz dalszego dialogu – w ramach strategicznego zaangażowania UE–Etiopia zainicjowanego w 2016 r. oraz toczących się dyskusji z partnerami etiopskimi na temat przyszłej współpracy. UE jest gotowa wspierać ludność Etiopii, wносить wkład w wysiłki tego kraju na rzecz dalszego wdrażania kluczowych reform politycznych i gospodarczych, promować dalszy rozwój społeczno-gospodarczy oraz wspierać handel i zrównoważone inwestycje. UE pragnie w dalszym ciągu wzmacniać to partnerstwo na zasadzie współodpowiedzialności i wspólnych obowiązków.
24. Zbliżający się przegląd unijnych ram strategicznych dla Rogu Afryki będzie miał na celu zaproponowanie wspólnych priorytetów, a także będzie służył wzmocnieniu dialogu politycznego i wspólnego zaangażowania z całym regionem.
